

A csapatgazdálkodás tartalékai

Írta: Sz. Szulackov altábornagy

Megjelent a Tűz i Szabzsényije 1978. évi 6. sz-ban

A harctechikai és a hadügy fejlődése korunkban gyökereiben megváltoztatta az ország védelmi képességének megfelelő szinten tartására hivatott emberek munkakörülményeit. Fokozódtak mindazok a fizikai és erkölcsi-pszichológiai megterhelések, amelyeknek a harcosok ki vannak téve a kiképzés és a szolgálat folyamán. Mindez növeli a személyi állomány életkörülményei legjobb feltételeinek megteremtéséért a parancsnokokra, politikai szervekre és a hadtáp szakemberekre háruló felelősséget. A magasfokú harckészültség fenntartásának egyik előfeltétele a csapatok jól szervezett ételmezési-, ruházati-, pénzügyi-, egészségügyi-, kommunális és kulturális ellátása. A jó életkörülmények hozzájárulnak a fegyelem megszilárdításához és pozitív hatással vannak a katona kollektívák erkölcsi helyzetének alakítására.

D. F. Usztyinov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere a csapatok életkörülményeinek javításával foglalkozó hadsereg értekezleten megállapította, hogy az egységek és hajók magasfokú harckészültségének biztosítása, azok katonai fegyelmének és szervezetségének színvonala, közvetlen összefüggésben áll az emberek anyagi, szociális szükségleteinek kielégítésével.

A csapatoknál meg van minden feltétele annak, hogy harcosaink folyamatosan tökéletesíteni tudják saját szakmai jártasságaikat és politikai ismereteiket, fizikailag edzzék magukat, kulturálisan töltsék el a harckiképzéstől és a szolgálattól mentes szabadidőt. A személyállomány állandóan el van látva jó minőségű ruházattal, idejében megkapja az ízletes és tápláló ételt, kényelmes és jól felszerelt körletekkel, laktanyákkal, sportkombinátókkal és kulturális felvilágosító intézményekkel rendelkezik.

Mindezek elérésében nagy szerepet játszik a csapatgazdálkodás, amelyen belül jelentős – a katonák és a tiszthelyettesek mindennapi életének és kiképzésének biztosítására szolgáló – anyagi értékek összpontosulnak. Ezért igen fontos az, hogy a csapatgazdálkodást minden egységnél hozzáértően vezessék, állandóan korszerűsítsék, hogy a szovjet nép munkájával megtermelt anyagi javakat ésszerűen és takarékosan használják fel. Újabb tartalékokat kell felkutatni a személyi állomány anyagi-szociális szükségletei biztosításának további megjavítására. Pontosan ezt követeli tőlünk az SZKP KB-nak, a Szovjetunió Minisztertanácsának és a Lenini Komszomol Központi Bizottságának a szoci-

alista munkaverseny 1978. évi továbbfejlesztésére vonatkozó levele. „Jó gazdához méltóan vizsgáljuk meg elvtársak, hogyan szervezhetnénk meg a munkát jobban az új évben, hogy használhatnánk fel teljesebben a tartalékokat” olvashatjuk a levélben. Ilyen lehetőségekkel és tartalékokkal márpedig mi tényleg rendelkezünk.

A Szovjetunió Fegyveres Erői csapat (hajó) gazdálkodásra vonatkozó új szabályzat kihangsúlyozza, hogy a csapatgazdálkodás alapvető feladatát a harc kiképzés sokoldalú és folyamatos biztosítása, az egységek és magasabbegységek állandó harckészültségének és mozgósítási készségének fenntartása és olyan feltételek képezik, amelyek biztosítják a béke helyzetből való gyors átállítást.

Következésképpen a csapatgazdálkodás az egység és magasabbegység harckészültségének fontos alkotó részét képezi. Teljesen jogosan állapítja meg a szabályzat, hogy csapatgazdálkodást a parancsnok szervezi meg, aki irányítja is azt és felelős az egység (magasabbegység) harckészültségéért, mozgósítási készségéért mind békében, mind háborúban. A csapatgazdálkodás hatékonyságát növelő belső tartalékokról beszélve ezért kell kihangsúlyozni az egységmélyiparancsnok döntő jelentőségű szerepét ebben a fontos ügyben.

A csapatgazdálkodás hozzáértő irányításához alaposan el kell mélyülni annak részleteiben, mindenáron fejleszteni kell a tisztek kezdeményező-készségét, meg kell tanítani azokat az anyagi-, egészségügyi-, kereskedelmi-, és szociális ellátás gyakorlatában megszületett új és élenjáró tapasztalatok széleskörű alkalmazására. Ez a gyakorlat pedig rendkívül gazdag. Számptalan példát lehet felhozni arra, amikor a hozzáértő kezdeményezés eredményeképpen jelentős gazdasági tartalékok tárulnak fel, korszerűsödik a hadtáp anyagi-technikai bázisa, javul a harcosok anyagellátása és életkörülménye.

Mindehhez hozzáértésre van szükség. Itt szeretnénk külön felhívni a figyelmet a csapat (hajó) gazdálkodási utasítás és a csapat életkörülmények javításával foglalkozó hadsereg értekezlet tanulmányozására. Tisztelet illeti azokat az egység parancsnokokat, akik készségesen és érdeklődéssel ismerkednek meg a csapatgazdálkodás megszervezésének és vezetésének alapjaival. A szerzett ismeretek, a jó elméleti felkészülés összességében kedvezően hat a csapatok hadtápbiztosításának minőségére.

A csapatgazdálkodás évről évre bonyolultabb lesz. Annak hozzáértő vezetéséhez arra van szükség, hogy a parancsnokok, azok hadtáphelyettesei és a szolgálatág főnökök felismerjék az előttük álló sokrétű feladatok közül a legfontosabbat, meghatározzák a kollektíva tevékenységének perspektíváját és programját.

A belső tartalékok és a csapatgazdálkodás korszerűsítésében fel nem használt lehetőségek felkutatása mindig lehetséges, ha az egységnél feszesen és megalapozottan tervezik a munkát. Ilyen esetben nem lesz nehéz helyesen elosztani a szolgálatiágak között a munkaterületeket, megtalálni a lehetőségeket az új feladatok megoldásához, maradéktalanul és időben biztosítani a harc kiképzést, a harcosok életkörülményét, gazdaságosan felhasználni a rendelkezésre álló tartalékokat.

A személyi állománynak a csapatgazdálkodás további korszerűsítésével kapcsolatos feladatok megoldására való mozgósítás céljából az egységeknél távlati terveket készítenek, amelyekben jelentős helyet foglal el a hadtáp anyagi-technikai bázisának fejlesztése. Az ötödik ötéves terv végéig tervbe vették

nagyszámú hadtáp objektum felépítését és nagyjavítását, a korszerű technológia követelményeinek és a gépesítési eszközök meghonosításának figyelembe vételével.

1978-ban teljes mértékben befolyezik a burgonya és zöldsézelékek konténerekben, az anyagi eszközök egységcsomagokban és rakodó lapokon történő tárolására való áttérést. A raktárakban széleskörűen alkalmazzák a rakodási munkák gépesítésére szolgáló eszközöket. Ez lehetővé teszi az anyagi eszközök tárolási feltételeinek javítását, a személyi állomány munkájának könnyebbé tételét, a hadtáp mozgékonyságának növelését.

Befejeződik a legénységi étkezdék rekonstrukciója, aminek eredményeképpen nagyobb lesz a főző-, előkészítő és edénymosogató helyiségek térfogata és területe, ami lehetővé teszi az élelmiszer előkészítés technológiájának, az előételek és édességek tárolási szabályainak pontos betartását.

Folyik a tartalékok felkutatása a csapatétkezdék korszerű technológiai és hűtő berendezéssel való felszerelésére. Sokat tesznek azok esztétikai kialakításának érdekében is. Több alakulat étkezdéiben a sorállomány négy személyes asztaloknál fogyasztja az ételt.

A csapatok életkörülményeinek javításához jelentős mértékben hozzájárult a legjobb csapatgazdálkodás és pénzügyi szolgálat cím elnyeréséért folyó hadsereg verseny, továbbá a mintaszerű és kulturált viszonyokat biztosító laktanyák kialakításáért indított mozgalom. Ezen idő alatt mintaszerű állapotba hozták az egységek és intézetek hadtáp anyagi-technikai bázisait. A laktanyák minden kényelemmel el vannak látva, javult a körletek, klubok, étkezdék, segélyhelyek, üzletek, teázók és más objektumok karbantartása és esztétikai kiképzése, azok modern felszereléssel vannak berendezve. Az ezermester-katonák szeretettel és hozzáértéssel rendezik be a lenini szobákat. A körletek hálószobáiban tisztaság, kényelem és rend uralkodik. A gazdasági szobákban minden rendelkezésre áll ahhoz, hogy a harcosok megborotválkozzanak, megnyiratkozzanak, rendbe hozhassák ruházatukat és lábbeliüket. Rendelkezésükre állnak a fürdő- és szárító szobák, a jó minőségű aleggység raktárak. Több egységnél a harcosok a konyhai munkának elvégzése, vagy a laktanya területének rendbehozása után használhatják a körletekben levő zuhanyozókat.

Sok egységnél vannak legénységi szolgáltató kombinátok, amelyekben vannak lábbeli-, ruházat, ágy és fehérnemű javító műhelyek, vegytisztító üzemek, fodrász műhelyek. A foganatosított intézkedések eredményeképpen javult a katonák külseje és a szolgálati öltözeti rend, fokozódott a szervezethez.

Az utóbbi időben újból különös figyelmet fordítanak a lakóházak és laktanyák építésére. Nagyon célszerű lenne, ha az új laktanyák és étkezdék tervezésekor figyelembe vennék a csapatok kívánságait és javaslatait. Így pld. az új laktanyákban a központi fűtésen kívül tervezzék meg a melegvíz biztosítását a zuhanyozók, mosdók és gazdasági szobák részére. Az a tény, hogy a szárítókat felszerelik automatikus hőmérséklet szabályozó villamos fűtéssel, lehetővé teszi azok állandó használatát.

A tizedik és tizenegyedik ötéves tervek éveiben minden külön elhelyezésben levő egységnél és aleggységénél a meglévő ruházati anyagjavító műhelyek bázisán fel kell építeni, vagy be kell rendezni a típus szolgáltató kombinátokat, meg kell szervezni ezen kombinátok legújabb berendezéssel és bútorzattal való központi ellátását, szervezetszerű szakemberekkel való feltöltését. A csapatoknál

igen elterjedt a hadtáp objektumok házilag történő építésének módja. A korszerű anyagi bázis felhasználásával az egységek többségének parancsnokai, politikai és hadtáp szakemberei kiváló feltételeket tudnak teremteni a személyi állomány életének, kiképzésének és harci ügyeletének részére. Egyszóval a gyakorlat bebizonyította, hogy az építkezés módja jó. A rendelkezésre álló pénz és a munkaerő mellett azonban az egyes objektumok felépítése több esetben lelassul (leáll) az építési anyagok hiánya miatt. A kivitelező által végzett beruházásokhoz hasonlóan meg kell szervezni ezen munkálatok folyamatos ellátását mindenfajta anyagi eszközzel és berendezési tárggyal.

A hadtáp objektumok karbantartásának minőségi javításához az anyagi és pénzeszközök ésszerű felhasználásához hozzájárul az egységek személyi állománya között kibontakoztatott szocialista munkaverseny, továbbá a laktanyák nintyszerű rendben tartásáért és magasfokú kulturáltságáért indított mozgalom, ami „Tanulj, dolgozz és élj leninistához, komszomolistához méltóan” jelszó alatt folyik. Ez a mozgalom csak a közelmúltban vette kezdetét. Annak eredményeképpen azonban, hogy a harcosok és a laktanyák lakosai között a parancsnokság és a politikai szervek mellett a párt-, komszomol- és szakszervezetek is végeznek szervezői és felvilágosító munkát, az igen hatékonyra és tömegmértetűvé lett.

Az egyik legfontosabb tartaléknak mi az élenjáró tapasztalatok hatékony felhasználását látjuk. A személyi állomány életkörülményeinek javítása érdekében ezen gondok tanulmányozása és a gyakorlati megvalósítása eredményezi, a csapatgazdálkodás anyagi-technikai bázisának fejlesztését és korszerűsítését, a csapatok feszes hadtápbiztosítását. A hadtáp egységek és intézetek tevékenységének sokoldalú elemzése, az évről évre elért magasabb mutatók lehetővé tették, hogy kiválogassuk azokat a javaslatokat, amelyeket eljuttatunk az egységparancsnokokig, valamennyi hadtáp tisztig és középkáderig. Az élenjáró tapasztalatok általánosításának és teljesítésének módjai a legkülönbözőbbek. A leggyakoribbak közé tartoznak a minden kategóriájú katonák részére levezetendő kiképző-módszertani összevonások, értekezletek, konferenciák, szemlék és versenyek, valamint minden újnak, élenjárónak a sajtón és a helyi rádióközvetítéseken keresztül történő propagálása.

A felhalmozódott tapasztalat általánosításának és terjesztésének leghatásosabb formáját az összevonások résztvevői részére a csapatgazdálkodás mintá objektumain levezetendő foglalkozások képezik. Magas színvonalon vezették le a hadtáp tisztek összevonását annál az alakulatnál, ahol Ivanov tiszt teljesített szolgálatot. A csapatgazdálkodás megszervezésének élenjáró tapasztalatát most igen sok katonai kollektívánál alkalmazzák.

Ilyen összevonásokat véleményünk szerint célszerű olyan csapatgazdálkodás objektumokon megtartani, amelyek nem tartoznak a legjobbba közé. Az ilyen összevonások előkészítésének időszakában, annál az alakulatnál, ahol annak megtartását tervezik, aktivizálódik a parancsnoknak, hadtáp mintaszerű állapotba való hozásával kapcsolatos munkája.

A párt XXV. Kongresszusa határozatainak, az SZKP KB, a Szovjetunió Minisztertanácsa és a lenini komszomol KB levelében foglaltaknak, valamint a csapatok életkörülményének javításával foglalkozó hadsereg értekezlet javaslatainak gyakorlati megvalósításán munkálkodó parancsnokok, pártszervezetek és hadtáptisztek nagyon sokat tesznek annak érdekében, hogy az anyagi érté-

keket és a pénzeszközöket ésszerűen és a leggazdaságosabban használják fel. Aktivizálódott a kenyér, üzemanyag, villamosenergia és a víz takarékos felhasználásával, továbbá azzal kapcsolatos munka, hogy a katonákat hozzászoktassák a laktanyák és lakóházak, a helyiségek berendezése és a ruházati anyag kíméletes használatához.

Az anyagi alap utánpótlásának egyik alapvető forrását a kisegítő gazdaságok képezik, ahol szarvasmarhát, sertést, nyulat, szárnyast tenyésztenek, üvegházak és halastavak vannak. A jól szervezett kisegítő gazdaság nagy lehetőségeket biztosít a parancsnok számára a harcosok ételmezésének és életkörülményeinek javítására.

Figyelemre és terjesztésre alkalmas annak a kisegítő gazdaságnak a tapasztalata, amelyeknek irányításáért Makovjev tiszt felelős. Ebben a gazdaságban sertést, szarvasmarhát, birkát, tyúkot tenyésztenek, van 900 m² területű üvegházuk.

Nagyon sok az olyan példa, amikor viszonylag nagy területen természetnek gabonaféléket, napraforgót és más mezőgazdasági kultúrákat. Annál az alakulatnál pl. ahol a gazdaságot Zdiork tiszt irányítja a gabonafélék vetésterülete 61 hektárnak felel meg.

A kisegítő gazdaságok fejlesztése tudományos alapon történik. Tanulmányozzák a mezőgazdasági tudományos kutató és kísérleti intézmények, az élenjáró szovhozok és kolhozok eredményeit. A hús és tej előállítás, a burgonya és zöldsézelék felék termesztése, a hal tenyésztés élenjáró módszereinek alkalmazása lehetővé teszi jelentős gazdasági eredmények elérését.

Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy saját mezőgazdasági bázist hozzunk létre a távoli helyőrségekben. Ezek a gazdaságok nagyon jól beváltak, lehetővé teszik a katonák friss bússal, tejtermékkel, tojással és zöldséggel való ellátását.

1977-ben a csapatok központosítottan egyenként 1000 m² alapterületű üvegházakat kaptak. Az ötéves terv végére négyszerte több üvegházat terveznek beszerezni.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a csapatoknál megszűnik a házilag történő építkezés. Ez a munka párhuzamosan folyik és a jelenlegi ötéves terv végére nagyon sok üvegházat fel fognak építeni.

Korszerű viszonyok között magas követelményeket támasztanak a harcosok egészségügyi biztosításával szemben. Megértve saját felelősségüket a személyi állomány egészségügyi állapotáért az egészségügyi dolgozók közösen az egységek és alegységek parancsnokaival állandóan gondoskodnak minden kategóriájú katona megbetegedésének megelőzéséről. Tudott dolog, hogy ebben a vonatkozásban magas eredményeket csak ott lehet elérni, ahol azt együttesen végzik az anyagi- és szociális ellátás valamennyi kérdésének minőségi megoldásával. És ezt a gyakorlat is igazolja. Azoknál az alakulatoknál, ahol mintaszerű a csapatgazdálkodás és jók az életkörülmények, magától értetődően alacsonyabb a megbetegedések arányszáma.

Az utóbbi időben észrevehetően javult a katonák és családtagjaik egészségügyi biztosításának minősége, a gyógyító-diagnosztikai munka. Ehhez hozzájárult az, hogy a gyakorlatban bevezettek és elsajátítottak több mint száz diagnosztikai és gyógyító eljárást. A katona orvosok igen szigorúan és éssze-

rően vigyáznak a személyi állomány egészségének állapotára, munka és pihenése körülményeire.

A szovjet állam nem sajnálja az eszközöket arra, hogy fegyveres erői el legyenek látva minden szükségessel, és hogy biztosítsák a normális élet- és munkafeltételeket. A parancsnokoknak, politikai munkásoknak és hadtáp szakembereknek nemcsak az a feladata, hogy minden illetményt eljuttassanak a személyi állományhoz, hanem az is, hogy állandóan keressék a belső tartalékokat a csapatgazdálkodás továbbfejlesztéséhez, a harcosok életkörülményeinek javításához, ami a harckészültség erősítésének egyik összetevője.